

Accountantsverslag 2025

Gemeente Lelystad, 23 juni 2026

Aan de gemeenteraad
van de gemeente Lelystad
Postbus 91
8200 AB LELYSTAD

Onderwerp
Accountantsverslag 2025

Datum
23 juni 2026

Ons kenmerk
2606F02633/DD

Behandeld door:
Partner
N.R. (Niels) Fritz RA
nfritz@deloitte.nl

Senior Manager
M (Monique) van Doornum RA
mvanduist@deloitte.nl

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2025 van de gemeente Lelystad. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2025 van de gemeente Lelystad.

De jaarrekening 2025 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lelystad. Bij deze jaarrekening hebben wij op 23 juni 2026 een goedkeurende controleverklaring voor het getrouwe beeld verstrekken.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging gedateerd d.d. 23 december 2025 en met ons auditplan welke is besproken tijdens de vergadering met de Commissie van de Rekening van 1 december 2025.

Wij hebben het concept van dit accountantsverslag besproken een afvaardiging van medewerkers van Team Concernadvies, de concerncontroller, de portefeuillehouder financiën. Onze belangrijkste bevindingen hebben wij aan de Commissie van de Rekening toegelicht op 1 juni 2026.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: N.R. Fritz RA

Deloitte Accountants B.V.
Robonsbosweg 5
1816 MK Alkmaar
Postbus 270
1800 AG Alkmaar
Nederland

Tel: 088 288 2888
www.deloitte.nl

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting

6

- Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

4

Bevindingen jaarrekening

8

- De financiële positie van uw gemeente
- Belangrijkste bevindingen uit onze controle

9

14

Interne beheersing

21

- Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing

22

Bijlagen

23

- Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen
- Bijlage A2 - Onzekerheden in de controle
- Bijlage A3 - Gecorrigeerde controleverschillen
- Bijlage A4 - Tekortkomingen in de toelichtingen
- Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2024
- Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

24

25

26

26

27

31

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijk relevante bevindingen
en aanbevelingen jaarrekeningcontrole

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Getrouwheid

- Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt op 23 juni 2026 voor het getrouwe beeld van de jaarrekening.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt afgerond € 8,5 miljoen.
- Wij hebben tijdens onze controle van de WNT geen feitelijke afwijkingen geïdentificeerd die de materialiteitsgrens conform het controleprotocol WNT te boven gaan.

Rechtmatigheid

- Het college van B&W heeft in haar rechtmatigheidsverantwoording geen fouten gerapporteerd groter dan de verantwoordingsgrens.
- In de paragraaf bedrijfsvoering zijn de bevindingen groter dan de rapporteringstolerantie toegelicht door het college.
- De gehanteerde verantwoordings- en rapportagegrens bedraagt € 8,5 miljoen respectievelijk € 200.000.
- Wij hebben de conclusies van het college in ons getrouwheidsoordeel betrokken waaruit geen materiële tekortkomingen zijn gebleken.
- In de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen dat op een dossier nog onderzoek plaatsvindt naar mogelijke staatsteun en dat er nog onderzoeken lopen naar aanbesteding en een verbonden partij. De uitkomsten van de onderzoeken worden betrokken in het jaar waarin deze bekend worden.
- Wij hebben geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd ten aanzien van de SiSa-bijlage die als bijlage bij de jaarstukken is opgenomen. In [Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025](#) is de voorgescreven tabel met fouten en onzekerheden opgenomen.

Financiële positie

- De financiële positie ultimo 2025 is sterker geworden ten opzichte van 2024. Het eigen vermogen is met 22,3 miljoen gegroeid naar 167,1 miljoen.
- De beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2025 bedraagt € 43,6 miljoen (2024: € 43,8 miljoen). Deze weerstandscapaciteit is hoger dan de door de gemeente Lelystad onderkende en aanwezige risico's van € 21,6 miljoen (2024: € 23,8 miljoen). De daling van het, door het college ingeschatte risico profiel wordt met name veroorzaakt door "verstekte leningen" (daling van ca. € 1,5 miljoen).
- Uw jaarrekening toont wat betreft de baten en lasten een verschil tussen de begroting en realisatie, en kent een voordelig rekeningresultaat 2025 ad € 29,0 miljoen (2024: voordelig € 26,5 miljoen).

Realiteitsgehalte begroting

- De afgelopen jaren is sprake van positieve resultaten ten opzichte van de (met name primitieve) begroting. Daarnaast is een aangroei van het vermogen over de afgelopen jaren zichtbaar en nemen de vooruit ontvangen subsidies toe tot ca. €85 miljoen. Daarnaast is sprake van doorschuiven van investeringskredieten naar komende jaren. Wij adviseren u te onderzoeken wat de reden zijn voor achterblijven van de investeringen. In de praktijk zien wij vaak inspraakmogelijkheden, mogelijkheid om projecten te kunnen aanbesteden, stikstofgrenzen en ambtelijke capaciteit.
- Wij adviseren om in 2026 nader onderzoek te verrichten naar de structurele oorzaken van het rekeningssaldo 2025 en te onderzoeken hoe het realiteitsgehalte en de voorspellende waarde van de begroting en de tussentijdse informatievoorziening kan worden verbeterd.

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Sociaal domein

- In 2025 is de controle over het algemeen soepel verlopen, in de loop van 2025 is er voor WMO een data datamigratie naar Pink geweest (per 01-06-2025). Hierdoor wordt geen gebruik meer gemaakt van de twee aparte applicaties WIZ-portaal en Stipter.
- Per 2025 past de gemeente een gewijzigde werkwijze toe om betalingen in 2026 die betrekking hebben op 2025 inzichtelijk te maken. Tot april 2026 zijn alle declaraties beoordeeld; declaraties die betrekking hebben op 2025 zijn als 'nog te betalen' opgenomen in de jaarrekening. Door het gebruik van uitgebreide data kan de gemeente de zorguitgaven bij het opstellen van de jaarrekening nauwkeurig inschatten. Hiermee worden de financiële processen versterkt en de rechtmatigheid van de uitgaven gewaarborgd. Met ingang van 2025 heeft de gemeente een andere werkwijze geïmplementeerd voor het inzichtelijk maken van betalingen in 2026 met betrekking tot 2025. De gemeente heeft tot april 2026 de declaraties beoordeeld en de declaraties welke betrekking hebben op 2025 zijn als nog te betalen meegenomen in je jaarrekening. De gemeente beschikt over uitgebreide data, waardoor zij in staat is om zorguitgaven bij het opstellen van de jaarrekening accuraat in te schatten. Hierdoor verstevigt de gemeente haar financiële processen en waarborgt zij de rechtmatigheid van de uitgaven.
- Samenloop beschikkingen: Wij hebben aanvullende gegevensgerichte controles uitgevoerd naar het risico dat bij jeugdzorgcliënten met meer dan €100.000 aan declaraties dezelfde dan wel overlappende zorgsoort in een vergelijkbare periode wordt betaald. Wij constateren een beperkte afwijking, namelijk bij één cliënt is zowel een lokale als een regionale beschikking afgegeven en gedeclareerd, wat niet conform de geldende spelregels (gemeentelijke verordening) is.

Grondexploitatie

- De balanspost met de belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreft de voorraad onderhanden werk, waaronder de bouwgronden in exploitatie (grondexploitatie). De controle van deze balanspost kent hierdoor een diepgaand karakter waarbij de organisatie op vele aspecten wordt gechallenged. Door de constructieve opstelling van en samenwerking met uw medewerkers van Team Grondzaken hebben wij de controle van de grondexploitatie op een constructieve wijze kunnen aanpakken.
- Voor de grondexploitatie hebben wij het proces, de dossiervorming en de onderbouwingen beoordeeld waarop het management de geactualiseerde schattingen heeft gebaseerd. Wij hebben onder andere de realisatie en de geactualiseerde schattingen ultimo 2025 versus de schattingen in de jaarrekening 2024 geanalyseerd ('backtesting').
- Gemeente Lelystad heeft haar voorziening voor verwachte verliezen geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de verwachte negatieve resultaten per grondexploitatie. Voor winstgevende complexen is op basis van de POC-methode in 2025 winst verantwoord.
- Voor een viertal grondexploitaties hebben wij onze specialisten van Real Estate ingezet. Dit betreft Bataviakwartier, Stationsgebied West, Flevokust Noord en Flevopoort. Op onderdelen kan de onderbouwing van de opgenomen ramingen nog verder aan kwaliteit winnen als voorbeeld de plankosten van Flevopoort die gebaseerd zijn op een vaste percentages van de civielekosten. De percentages zijn niet onderbouwd. Wij adviseren hier bij de volgende actualisatie een P (tarief) x Q (uren) berekening toe te voegen.

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Kwaliteit verslaggeving

Tijdens de controle hebben wij het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingsvraagstukken geëvalueerd. Hierbij valt te denken aan het proces rondom de verbonden partijen en aan schattingen (bijvoorbeeld inzake de voorzieningen). Een voorbeeld hiervan is het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsvraagstukken en de toegepaste inschattingen getrouw zijn en consistent worden gebruikt.

Frauderisicoanalyse

Fraude blijft een actueel en relevant thema in onze controleaanpak. Wij informeren u daarom jaarlijks over uw aandacht voor fraude, onze zienswijze en evaluatie daarbij. Het is een cruciaal onderwerp voor gemeenten vanwege de impact op de financiële integriteit van gemeenten en het vertrouwen van burgers. Gemeenten moeten voldoen aan strikte wet- en regelgeving, en fraude kan resulteren in juridische gevolgen. Daarnaast is het belangrijk voor de efficiëntie van publieke diensten en het correcte beheer van publieke middelen.

De basis voor controle op het onderwerp fraude is een gedegen en actuele frauderisicoanalyse. Het management actualiseert jaarlijks zijn frauderisicoanalyse, jaarlijks wordt deze met de Commissie van de Rekening besproken. Op deze wijze vormt het periodiek actualiseren van de frauderisicoanalyse een zichtbaar en vast onderdeel van de interne beheersing, inclusief de communicatie hierover met het toezichthoudend orgaan. Het verdient, net als voorgaand jaar, aanbeveling deze maatregelen te implementeren en het bestaan en de werking van de beheersingsmaatregelen zoals genoemd in de frauderisicoanalyse te toetsen op hun bestaan en werking. Wel constateren wij dat cyber security nog niet terugkomt in de frauderisicoanalyse. Hier hebben wij in de managementletter aandacht voor gevraagd.

Wij hebben bovendien vastgesteld dat u op een adequate wijze opvolging geeft aan integriteitsmeldingen.

Europese aanbestedingen

In de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen dat de onrechtmatigheden ten aanzien van de Europese aanbestedingen € 135 duizend (2024: € 2,7 miljoen) zijn. De geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen zijn juist en volledig in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Wij hebben de conclusies van het college in ons getrouwheidsoordeel betrokken waaruit geen materiële tekortkomingen zijn gebleken.

Interne beheersing

- Op basis van de interim-controle 2025 hebben wij tekortkomingen geïdentificeerd in de interne beheersingsmaatregelen voor de financiële verslaggeving. Onze belangrijkste bevindingen zijn met u (gemeenteraad) gedeeld, en zijn besproken in de Commissie van de Rekening d.d. 1 december 2025. In het voorliggende accountantsverslag vindt u onze bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole.
- In de managementletter hebben wij een aantal aandachtspunten voor het opstel- en controleproces van de jaarrekening 2025 benoemd. Als onderdeel van onze werkzaamheden voor de jaarrekening zijn wij nagegaan of deze aandachtspunten voldoende zijn opgevolgd. Voor zover de opvolging en/of onze controle ervan hiertoe aanleiding geven, hebben wij onze bevindingen in dit accountantsverslag bij het betreffende onderwerp verwerkt.
- Wij concluderen, in de boardletter, ten aanzien van uw interne beheersing dat de basis 'overall-gezien' op orde is.

Overig

- Zie de bijlagen A bij dit accountantsverslag waaruit blijkt welke niet-gecorrigeerde bevindingen, onzekerheden en tekortkomingen in de toelichtingen wij hebben geconstateerd.
- In bijlage C is onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging te vinden.

Bevindingen jaarrekening

De financiële positie van de gemeente

De vermogenspositie van uw gemeente is toegenomen

Het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten, maakt een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd. De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming.

Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten over het boekjaar 2025 bedraagt € 22,3 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 6,7 miljoen aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2025 circa € 29,0 miljoen voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het overzicht hiernaast hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2025 circa 33,3% van het balanstotaal (ultimo 2024: 30,1% van het balanstotaal).

Saldo baten en lasten

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar is weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemming. Deze tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de onttrekkingen aan en stortingen in reserves gedurende het boekjaar. Deze mutaties in reserves vinden plaats op basis van door de gemeenteraad genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de eerdere politieke besluitvorming.

Wat het voorgaande concreet betekent voor uw gemeente hebben wij in het overzicht hiernaast weergegeven.

Eigen vermogen (x € 1 miljoen)	2025	2024	2023	2022
Eigen vermogen per 1 januari	144,8	132,1	126,3	104,3
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 6,7	-/- 13,8	-/- 15,7	1,7
Gerealiseerd resultaat	29,0	26,5	21,5	20,2
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	22,3	12,7	5,8	22,0
Eigen vermogen per 31 december	167,1	144,8	132,1	126,3

Exploitatieresultaat (x € 1 miljoen)

Totale baten	449,6
Totale lasten	-/- 427,4
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	22,3
Af: stortingen in reserves	-/-15,5
Bij: onttrekkingen aan reserves	8,8
Saldo mutaties reserves	6,7
Gerealiseerd resultaat	29,0

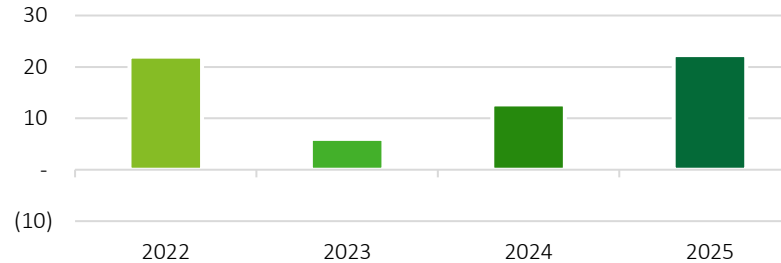

De financiële positie van de gemeente

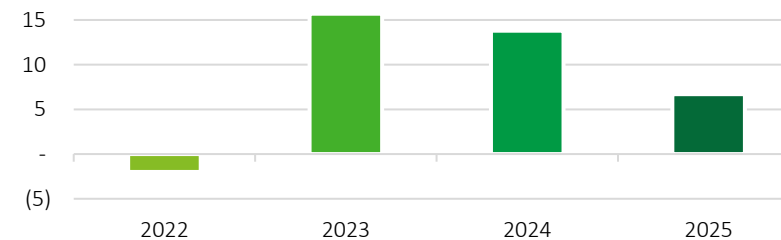
Het overzicht van baten en lasten over het boekjaar 2025 laat een voordelig gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten van € 22,3 miljoen zien, ten opzichte van een begroot nadelig saldo van € 10,7 miljoen (begroting na wijziging). Over 2025 is derhalve een onderschrijding te constateren van € 33 miljoen. De jaarrekening 2025 sluit – na verwerking van de mutaties in reserves – met een voordelig gerealiseerd resultaat van circa € 29,0 miljoen.

In de programmaverantwoording geeft het college per programma op hoofdlijnen een verklaring voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het college de rechtmatigheid van de begrotingsafwijkingen nader toegelicht. Verderop in dit accountantsverslag gaan wij hierop in.

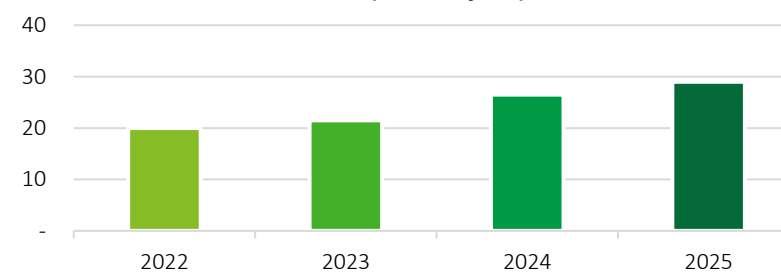
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten
(x € 1 miljoen)

Mutaties in reserves
(x € 1 miljoen)

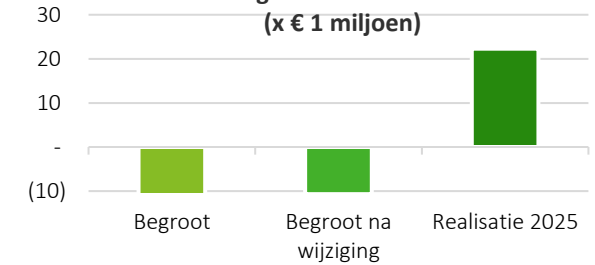

Gerealiseerd resultaat
(x € 1 miljoen)

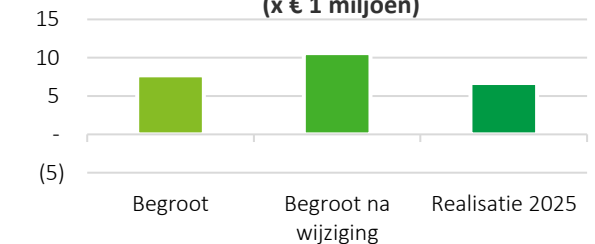

Totaalsaldo baten en lasten 2025

Begroot en realisatie
(x € 1 miljoen)

Mutaties in reserves
Begroot en realisatie
(x € 1 miljoen)

Resultaat
Begroot en realisatie
(x € 1 miljoen)

Accountantsverslag 2025 – 2606F02633/DD/10

De financiële positie van de gemeente

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Als sprake is van een forse schuld en veel eigen vermogen (totaal van algemene en bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Grondexploitatiequote

De grondexploitatiequote geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten van de gemeente. In de regel geldt: hoe hoger de grondexploitatiequote, hoe groter het risico dat de gemeente loopt.

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de 'druk' van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie.

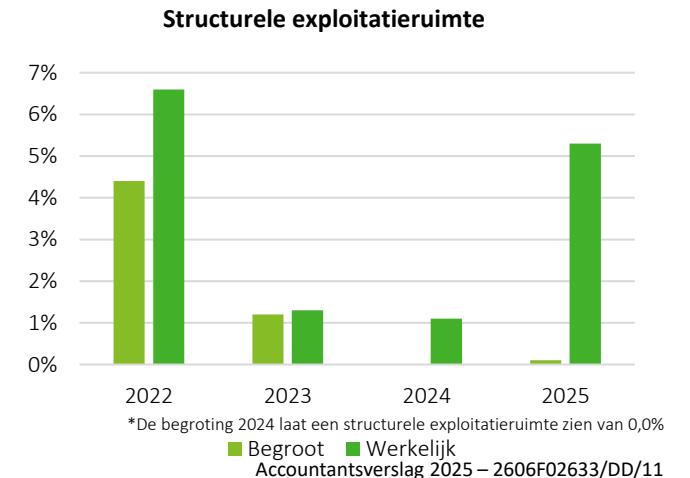
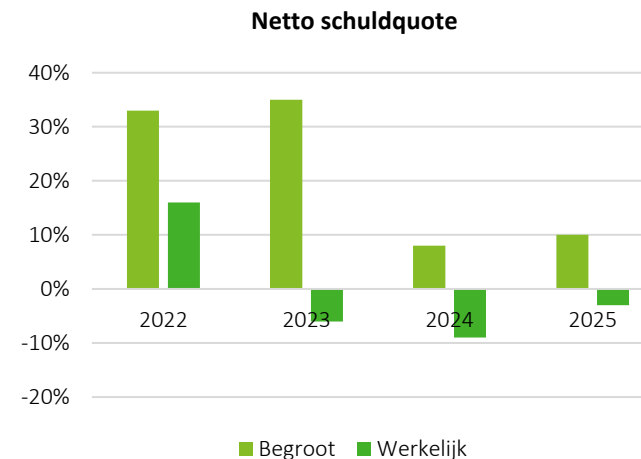
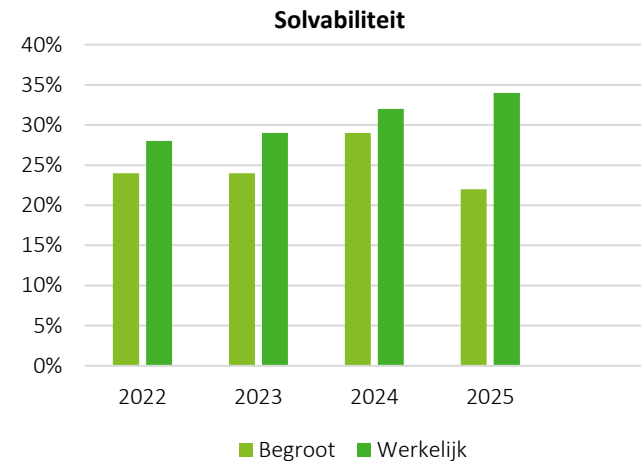
Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is ook van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken.

Signaal waarden

De signaalwaarden ontleend aan de "Handleiding houdbaarheidstest gemeentefinanciën 2025" van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) van 27 maart 2025. Zijn voor solvabiliteit 20%, netto schuldquote 90%, grondexploitatie 20% en de structurele exploitatieruimte 0%. Deze signaalwaarden geven aan wanneer een signaal wijzigt naar matig.

Kengetallen voor gemeente Lelystad (begroot en werkelijk over de periode 2022-2025)

De financiële positie van de gemeente

Voorspellende waarde van uw begroting

De jaarrekening 2025 sluit met een positief gerealiseerd resultaat van circa € 29,0 miljoen. De begroting is voor uw gemeente een belangrijk sturingsinstrument. Het is een kaderstellend document waarmee de gemeenteraad financiële en beleidsmatige kaders vaststelt waarbinnen het college haar beleid en doelen kan realiseren.

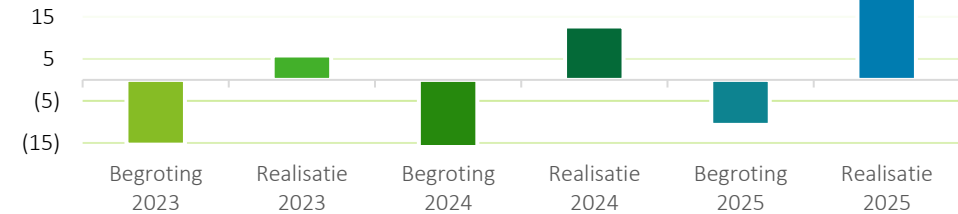
De gemeenteraad heeft de focus gelegd op het realiseren van de gestelde doelen. De realiteit hiervan is echter niet altijd in balans met de beschikbare capaciteit en mogelijkheden. Hiermee is de begroting meer gebaseerd op uw politiek-bestuurlijke ambities dan op wat uw gemeente daadwerkelijk met de beschikbare middelen en capaciteit kan realiseren.

Uw organisatie is zich bewust van deze problematiek. In dit licht adviseren wij u te blijven analyseren waar dit door komt en eventueel maatregelen te nemen om de voorspellende waarde van de begroting van zowel de investeringen als de baten en lasten en de uitvoeringskracht ervan dichterbij elkaar te brengen.

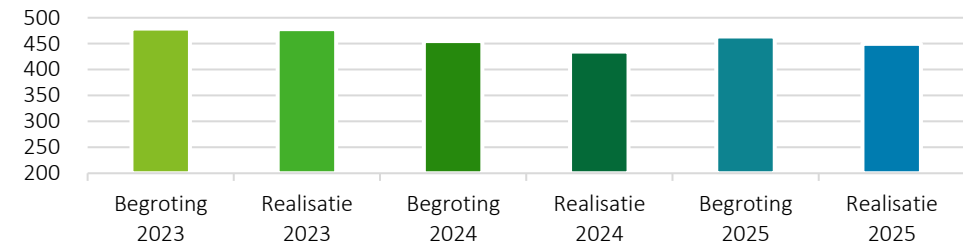
Kwaliteit en transparantie van de jaarstukken

Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat uw jaarstukken 2025 voldoen aan de vereisten uit het BBV. Wij hebben bij onze werkzaamheden de jaarstukken integraal doorgenomen en hebben daarbij – naast de verenigbaarheid van jaarverslag en jaarrekening – vanuit het belang en begrip van de gebruikers van de jaarstukken vooral gelet op de toegankelijkheid en begrijpelijkheid van de daarin opgenomen toelichtingen en analyses.

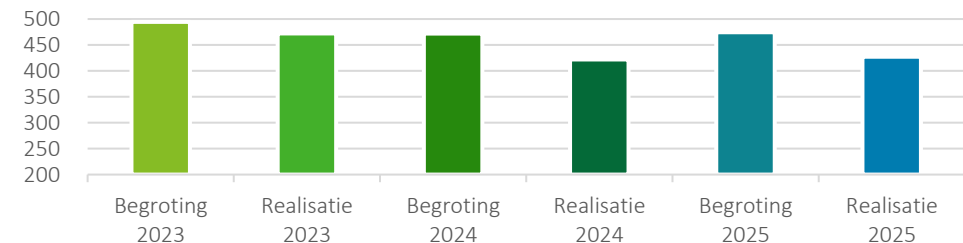
Saldo baten en lasten | Begroting vs realisatie
(x € 1 miljoen)

Baten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves)
(x € 1 miljoen)

Lasten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves)
(x € 1 miljoen)

Accountantsverslag 2025 – 2606F02633/DD/12

De financiële positie van de gemeente

Het weerstandsvermogen is toegenomen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de door de gemeente geschatte risico's. Beiden zijn gemuteerd in 2025; de ratio weerstandsvermogen is met 0,2 toegenomen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

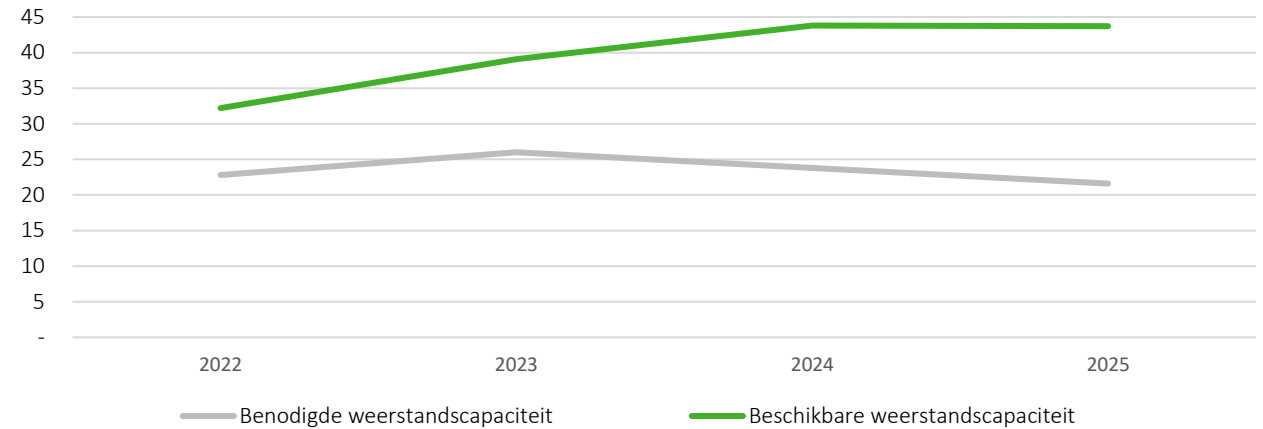
De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 43,7 miljoen (2024: € 43,8 miljoen). De beschikbare weerstandscapaciteit is toegenomen ten opzichte van voorgaand jaar.

Benodigde weerstandscapaciteit

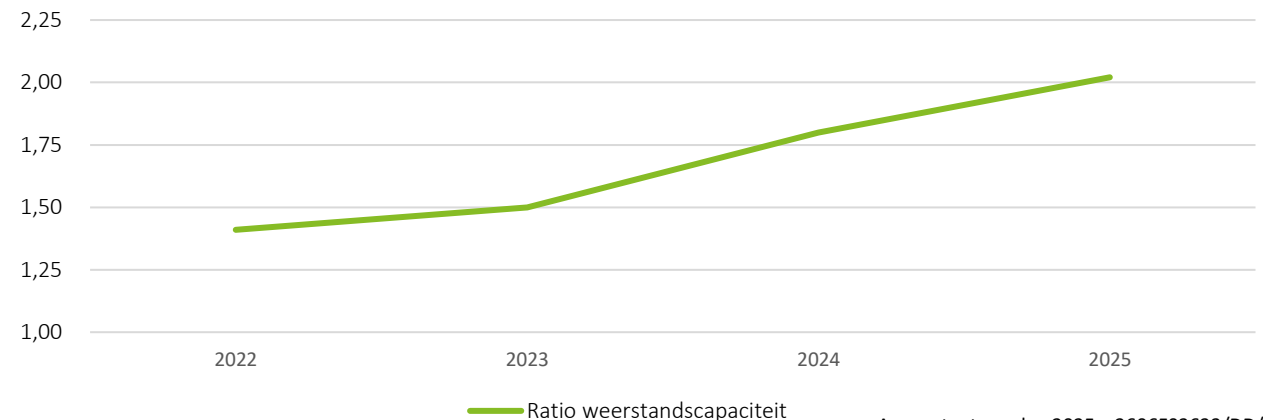
De inventarisatie van risico's – die in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag is opgenomen – geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een schatting van de kans dat het geïdentificeerde risico zich voordoet, om daarmee de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij geeft het college een doorlopend inzicht in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente, en is vermeld welke risico's zijn vervallen en/of nieuw zijn geïdentificeerd. Ook is een inhoudelijke toelichting gegeven op nieuw gedefinieerde en gewijzigde risico's in de top van de belangrijkste risico's. Uw gemeente heeft op basis van deze risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Het berekende bedrag voor specifieke risico's bedraagt € 21,6 miljoen (2024: € 23,8 miljoen). Ten opzichte van 2024 is hiermee sprake van een afname.

Uw weerstandscapaciteit van € 43,7 miljoen is toereikend in relatie tot de berekende risico's van € 21,6 miljoen. Dit heeft het college inhoudelijk nader toegelicht in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag.

Weerstandscapaciteit
(x € 1 miljoen)

Ratio weerstandscapaciteit

Accountantsverslag 2025 – 2606F02633/DD/13

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college is verplicht in de jaarrekening een rechtmatigheids-verantwoording op te nemen waarin zij zich verantwoordt over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties (inclusief begrotingsrechtmatigheid). Een uitgebreidere toelichting op de onrechtmatigheden en de vervolgacties om deze op te lossen/te voorkomen is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag.

Verantwoordings- en rapportagegrens

Via het controleprotocol heeft de gemeenteraad de verantwoordings- en rapportagegrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens heeft het college gehanteerd bij het opmaken van de rechtmatigheidsverantwoording en de uiteindelijke conclusie daaromtrent. Fouten en onduidelijkheden die de verantwoordingsgrens niet overschrijden, zorgen voor een positieve uiting van het college waaruit blijkt dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rapporteringsgrens bepaalt de diepgang van de toelichting van het college in de paragraaf bedrijfsvoering.

Uit de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording van de gemeente Lelystad blijken aantal onrechtmatigheden welke de verantwoordingsgrens niet te boven gaan.

Normenkader

Het college heeft het van toepassing zijnde normenkader in kaart gebracht. Dit normenkader is door de gemeenteraad vastgesteld in haar vergadering d.d. 27 mei 2025. Wij hebben vastgesteld dat dit normenkader leidend is geweest voor het college om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichtingen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Daarnaast hebben wij vastgesteld dat het college de financiële verordening heeft geactualiseerd. Deze is door de gemeenteraad vastgesteld in haar vergadering d.d. 16 februari 2026. In de financiële verordening zijn eveneens specifieke richtlijnen opgenomen over de wijze en diepgang van rapporteren over rechtmatigheid en de wijze waarop het college om dient te gaan met begrotingsafwijkingen. Deze komen hierna nader aan bod.

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten, lasten en balansmutaties, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee

samenvangende programma's (begrotingscriterium). Uitgangspunt hiervoor is het niveau waarop de raad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting.

De gemeenteraad en het college hebben afspraken gemaakt in welke situatie lastenoverschrijdingen onrechtmatig maar acceptabel zijn (lastenoverschrijdingen zijn en blijven onrechtmatig, maar zijn onder voorwaarden acceptabel wat betekent dat het college deze niet hoeft toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering).

Een belangrijk onderdeel van de Kadernota Rechtmatigheid heeft betrekking op het tijdigheidsbegrip. Over- en onderschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten moeten op basis hiervan tijdig gemeld worden door het College aan de Raad. In de financiële verordening is het tijdigheidsbegrip niet expliciet geregeld. Wij adviseren u de financiële verordening op dit onderdeel te herzien, zodat afspraken bestaan over het tijdstip van melden van deze afwijkingen ten opzichte van begroting. Op basis van uw gangbare P&C-cyclus worden in de jaarrekening de over- en onderschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten toegelicht. Wij hebben vastgesteld dat het college specifieke werkzaamheden heeft uitgevoerd ten aanzien van het begrotingscriterium. Hieruit blijkt dat er voor € 4,5 miljoen lasten- en kredietoverschrijding heeft plaatsgevonden. € 4,3 miljoen hiervan is acceptabel op basis van het normenkader van de gemeenteraad. De niet acceptabele afwijkingen zijn uitgewerkt in de paragraaf bedrijfsvoering.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen c.q. voorwaarden zijn afkomstig uit de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader, en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Gemeenten stellen via de financiële verordening en/of onderliggende nota's kaders vast die van invloed zijn op verslaggeving. Het gaat hier om de invulling van de ruimte die het BBV geeft voor eigen gemeentelijke kaders. Denk hierbij aan grenzen voor het activeren van investeringen, afschrijvingstermijnen, omgang met reserves en voorzieningen en dergelijke.

Deze vallen onder het getrouwe beeld en vallen per definitie onder de reikwijdte

van de reguliere accountantscontrole. Ook voorwaarden die direct van invloed zijn op de verslaggeving c.q. het getrouwe beeld van de jaarrekening worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij kan worden gedacht aan het niet naleven van voorwaarden met betrekking tot recht, hoogte, duur, termijnen, normbedragen, doelgroep en grondslag bij bijvoorbeeld bijstandsverlening, maatschappelijke ondersteuning, inkomensoverdrachten en het opleggen van belastingen dat tot gevolg heeft dat de bijhorende lasten of opbrengsten onjuist of onvolledig zijn. Het niet naleven van deze voorwaarden heeft direct invloed op het getrouwe beeld van deze posten in de jaarrekening.

Die onderwerpen die niet onder het getrouwheidsoordeel van de accountant vallen, hebben we onderstaand nader toegelicht inclusief de wijze waarop het college deze in haar werkzaamheden heeft betrokken.

Mogelijke staatsteunaspecten grondtransactie. In de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering is opgenomen dat in 2025 een overeenkomst is gesloten inzake een voorgenomen verkoop van een perceel grond. Op dit moment kan nog niet worden vastgesteld of sprake is van staatsteun. De overeenkomst heeft in 2025 nog niet geleid tot een financiële verwerking in de jaarrekening 2025. Verwerking van de uitkomsten van nader onderzoek worden meegenomen in het jaar dat deze bekend zijn.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft u een toelichting opgenomen over nog lopende onderzoeken waar op dit moment nog geen uitkomsten van bekend zijn. Toegelicht is "Daarnaast zijn er twee lopende onderzoeken bij een verbonden partij en bij aanbestedingen".

De totale verantwoordingsgrens bedraagt € 8,5 mln., momenteel is € 4,5 miljoen aan rechtmatigheidsfout opgenomen. Wij hebben in overweging genomen of bovenstaande posten (verbonden partij en aanbestedingen) binnen de resterende ruimte passen. Wij blijven deze onderzoeken volgen en zullen in 2026 de uitkomsten evalueren en waar nodig in de afwegingen 2026 betrekken.

Aanbestedingen

Wij gemeente voert in het kader van de controle op de naleving van de aanbestedingsregels jaarlijks een uitgebreide 'spendanalyse' uit. Wij constateren dat over 2025 voor een bedrag aan € 0,135 miljoen aan onrechtmatige overtredingen van EU-aanbestedingsrichtlijnen zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Wij adviseren u de afwijkingen zo spoedig mogelijk te herstellen en maatregelen te treffen om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Accountantsverslag 2025 – 2606F02633/DD/14

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

De voorraad onderhanden werk

De balanspost met de belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreft Voorraad; onderhanden werk, waaronder de bouwgronden in exploitatie (grondexploitatie). Deze balanspost is relevant voor de accountantscontrole door de omvang en het schattingselement dat aan grondexploitaties verbonden is. De boekwaarde (excl. verliesvoorziening) ultimo 2025 is ca. -/- € 51,3 miljoen. Schattingen spelen een grote rol bij het ramen van nog te realiseren baten ad € 190,5 miljoen (waarvan € 75,3 miljoen bedrijventerreinen en € 115,2 miljoen woningbouw) en lasten ad € 192,1 miljoen (waarvan ca. € 89,1 miljoen bedrijventerreinen en ca. € 103,0 miljoen woningbouw) inclusief rente en inflatie vanaf 2026.

De boekwaarde van de grondexploitaties is per 31-12-2025 op totaalniveau negatief. Dat betekent dat er per 31-12-2025 per saldo meer verkopen hebben plaatsgevonden dan er investeringen zijn gerealiseerd. De nog te realiseren baten en lasten vormen samen met de boekwaarde de basis voor de waardering in de jaarrekening, oftewel het verwachte resultaat bij afsluiting van de projecten. Dit leidt tot een voorziening indien het college verwacht dat het project verlieslatend is en tot (tussentijdse) winstneming bij een verwachte winst. Voor de waardering van grondexploitatie dient de gemeente per individueel project te bepalen of de gemeente de boekwaarde plus de in de toekomst nog te realiseren kosten en opbrengsten, naar beste schatting, terugverdient. In de jaarrekening 2025 is conform de verslaggevingsregels een voorziening op de boekwaarde van de grondexploitaties in mindering gebracht van € 20,5 miljoen (waardoor de balanswaarde ultimo 2025 EUR -/- 71,8 miljoen is) en is voor het resterende deel van de negatieve contante waarde een creditvoorziening opgenomen van € 13,3 miljoen.

Het controleproces van de waardering van de voorraad onderhanden werk

De risico's voor de grondexploitaties zijn terug te brengen tot vijf P's:

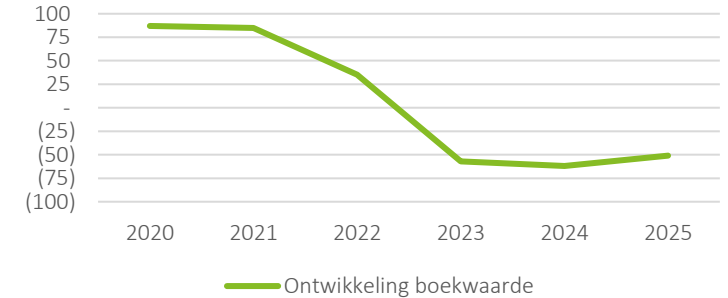
- Planning: is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt. Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.

- Programmering: in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse gemaakt van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavels, appartementen, etc.) in de projecten, in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- Prijs: de verkoopprijzen van woningen, en dus van grond, hebben langere tijd onder druk gestaan. Deze situatie is omgeslagen in een grote vraag naar woningen en grond, waardoor de grondprijs zich in een hoog tempo in positieve zin ontwikkelt. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke grondprijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de positieve marktontwikkelingen?
- Plankosten: door de toenemende vraag naar woningen en dus naar bouwcapaciteit is sprake van een toenemende stijging van de bouwkosten. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke prijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de hierbij horende prijsontwikkelingen?
- Parameters: zijn de parameters voor kosten en opbrengstenstijgingen opportuun, beredeneerd vanuit de huidige situatie en de best mogelijke inschatting van de toekomstige ontwikkeling van de grondprijzen en de plankosten?

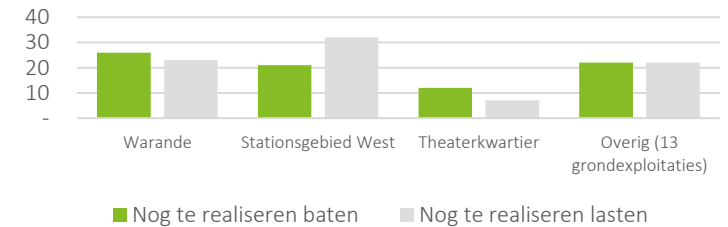
Analyse grondexploitaties

Uit de hiernaast opgenomen figuur blijkt dat de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie in 2025 is toegenomen met ca. € 10,5 miljoen). De boekwaarde is gemuteerd als gevolg van investeringen in de grondexploitaties € 20,9 miljoen, winstname in 2025 van € 20,6 miljoen en aan de andere kant staan de gerealiseerde grondverkoop van € 31,0 miljoen.

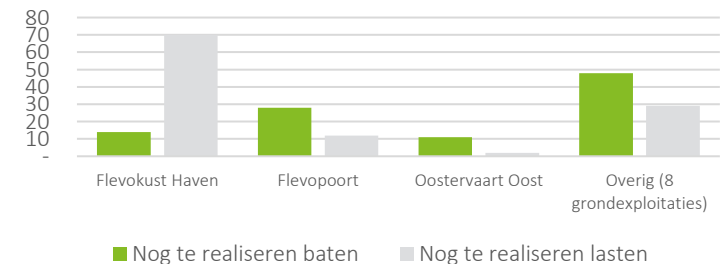
Totale boekwaarde bouwgronden in exploitatie (x € 1 miljoen)

Overzicht nog te realiseren baten en lasten per project (x € 1 miljoen) - Woningbouw

Overzicht nog te realiseren baten en lasten per project (x € 1 miljoen) - Bedrijventerreinen

Accountantsverslag 2025 – 2606F02633/DD/15

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

Bij onze beoordeling van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen voor het actualiseren van de grondexploitaties – vooral de uitgangspunten voor planning (fasering), programmering en prijsbeleid, maar ook de parameters voor kosten- en opbrengstenstijging en de gehanteerde rekenrente (rente-omslagmethode), hebben wij het volgende in overweging genomen:

- Of de afzonderlijke veronderstellingen redelijk lijken, onderling afhankelijk en intern consistent zijn, en of de veronderstellingen redelijk lijken wanneer ze collectief of in samenhang met andere veronderstellingen worden beschouwd.
- Of de veronderstellingen in de markt de waarneembare veronderstellingen op passende wijze weerspiegelen, met andere woorden: is er consistentie met de algemene economische omgeving en de economische omstandigheden in (de omgeving van) de gemeente?
- Of de veronderstellingen aansluiten op de (vastgestelde) plannen (besluiten) van de raad.
- Of de veronderstellingen consistent zijn met de ervaringscijfers van de gemeente (met andere woorden: is historische informatie representatief voor toekomstige verwachtingen?).

De grondexploitaties zijn door het college voor de jaarrekening 2025 opnieuw doorgerekend (geactualiseerd) en waar nodig zijn de verwachtingen bijgesteld, waarmee tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd, en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening noodzakelijk is.

Tussentijdse winstneming

In december 2023 heeft de commissie BBV de notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023)' gepubliceerd. Hierin is opgenomen dat gemeente voor tussentijdse winstneming de 'Percentage Of Completion methode' (POC-methode) moeten toepassen. Hierbij geldt dat gemeenten, indien aan een aantal voorwaarden wordt voldaan, tussentijds winst moeten nemen. Voor het toepassen van de POC-methode is het van belang dat uw gemeente het resultaat betrouwbaar kan schatten. Ook moet er sprake zijn van verkochte grond en gerealiseerde kosten.

Op grond van de POC-methode heeft uw gemeente in het boekjaar 2025 voor € 20,6 miljoen aan tussentijdse winst genomen op de grondexploitaties.

Projectspecifieke risico's zijn van belang bij de tussentijdse winstneming. Het is uit voorzichtigheidsoverweging mogelijk om projectspecifieke risico's in mindering te brengen op het verwachte resultaat voordat via de POC-methode de tussentijdse winstneming wordt bepaald. Bij projectspecifieke risico's gaat het niet om risico's die een relatie hebben met economische groei of de (vastgoed)markt of over toekomstige programmatische aanpassingen waarover de raad nog moet beslissen. Dergelijke generieke risico's zouden in het weerstandsvermogen tot uiting gebracht kunnen worden.

Flevokust Have Zuid is eind 2025 onherroepelijk geworden. Bij het bepalen van de winstname is de specifieke risico-inschatting daarmee verlaagd.

Belangrijkste bevindingen inzake waardering grondexploitaties

Als onderdeel van de controle van de waardering van de bouwgronden in exploitatie voeren wij een risicoanalyse uit ter bepaling van het risicoprofiel van de individuele grondexploitaties en de hierdoor bestaande kans op een materiële fout in de waardering ervan. Hierbij betrekken wij de huidige boekwaarde, het geprognosticeerde resultaat, en de aard en omvang van de nog te realiseren baten en lasten (liggen hier bijvoorbeeld al contracten of overeenkomsten aan ten grondslag of niet).

Naast de hiervoor genoemde elementen spelen bij de risicoclassificatie van de individuele projecten ook de aard van het project, de programmering en de doorlooptijd een belangrijke rol.

Zo zorgt binnenstedelijke herstructurering normaliter voor een grotere complexiteit, doordat de gemeente de bestaande ruimte herontwikkelt en dit type projecten hierdoor (financieel gezien) gevoeliger is voor risico's dan volledig nieuw uit te leggen locaties. Een langere doorlooptijd van de projecten zorgt voor een hoger risicoprofiel, doordat de schatting van kosten en opbrengsten van de projecten subjectiever is naarmate de doorlooptijd toeneemt.

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

Op grond van onze risicoanalyse hebben wij geconcludeerd dat de grondexploitaties bedrijventerreinen Flevokust Haven, Flevopoort, Oostervaart Oost en woningbouwcomplexen Theaterkwartier, Warande, Stationsgebied West en Bataviakwartier de belangrijkste projecten binnen uw gemeente zijn:

- Voor de controle van boekjaar 2025 hebben wij vastgoedspecialisten ingeschakeld bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving voor de grondexploitaties Bataviakwartier, Stationsgebied West, Flevokust Noord fase, Flevopoort en grondexploitatie-overstijgend de planning en programmering van de opbrengsten bedrijventerreinen. Voor boekjaar 2024 is de grondexploitatie Warande inhoudelijk beoordeeld door onze specialisten. De uitkomsten van de onderzoeken uit eerdere jaren, tot en met 2023 hebben wij – waar nog relevant en actueel – eveneens betrokken bij onze controlewerkzaamheden 2025.

Van alle (deel)projecten hebben wij de aannemelijkheid van de nog te realiseren kosten en opbrengsten getoetst en is tevens de verantwoorde (tussentijdse) winstneming en/of verliesvoorziening (inclusief presentatie) gecontroleerd.

De uitgangspunten die in de grondexploitaties en dus in de jaarrekening 2025 zijn verwerkt, zijn door ons getoetst

Wij hebben op grond van de door ons verrichte werkzaamheden inzake de waardering van de grondexploitaties vastgesteld dat uw gemeente:

- Een inschatting heeft gemaakt van de totale nog te realiseren opbrengsten en nog te maken kosten en op grond hiervan een verliesvoorziening heeft gevormd of winstneming heeft verwerkt.
- Beschikt over een deugdelijke onderbouwing van de gehanteerde uitgangspunten in de grondexploitaties;
- Op onderdelen kan de onderbouwing van de opgenomen ramingen nog verder aan kwaliteit winnen als voorbeeld de plankosten van Flevopoort die gebaseerd zijn op een vaste percentages van de civielekosten. De percentages zijn niet onderbouwd. Wij adviseren hier bij de volgende actualisatie een $P \text{ (tarief)} \times Q \text{ (uren)}$ berekening toe te voegen.

- Wij constateren daarnaast dat voor Stationsgebied West een nog te realiseren bijdrage voor een parkeervoorziening is opgenomen van € 1,337 miljoen. Dit betreft een vergoeding van het RVB als bijdrage voor het realiseren van de parkeervoorziening in het deelgebied Rechtbank en is gebaseerd op een overeenkomst die dateert uit 2006. Gezien de datum van deze overeenkomst, adviseren wij uw gemeente in overleg te treden met het RVB om overeenstemming te bereiken over het type parkeerplaatsen alsmede de hoogte van de bijdrage per parkeerplaats.

De uitgangspunten die in de grondexploitaties en dus in de jaarrekening 2025 zijn verwerkt, zijn door ons getoetst en als aannemelijk aangemerkt.

Verder merken wij volledigheidshalve op dat wij voor de waardering van de grondexploitatie per 31 december 2025 de per die datum vastgestelde projectkaders en genomen besluiten betrokken hebben bij de controle van de waardering. Er is geen rekening gehouden met de effecten van eventuele toekomstige, nog vast te stellen, ambities van uw gemeente.

Gerealiseerde grondverkoppen

Wij hebben controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de verantwoorde grondverkoppen, waarbij wij aan de hand van de akte van levering hebben vastgesteld of de grond is gepasseerd in 2025.

Impact afwijking 2024:

Bij de controle van 2024 hebben wij geconstateerd dat voor de grondexploitatie Warande blijkt in een aantal gevallen levering pas te hebben plaatsgevonden in 2025, waardoor de opbrengsten ten onrechte in 2024 zijn verantwoord. Uit de integrale controle zoals uitgevoerd in 2024 is een totale afwijking van € 4,3 miljoen gebleken welke gecorrigeerd is in de jaarrekening 2024. De impact hiervan op de tussentijdse winstname van € 0,406 miljoen is niet gecorrigeerd in 2024 en hebben wij opgenomen in onze [foutenevaluatie](#) 2025.

Constatering 2025:

Uit onze werkzaamheden inzake de grondverkoppen 2025 (m.b.t. Flevokust Haven) hebben wij vastgesteld dat een vergoeding conform een afgesloten allonge ad € 1 mln. in 2026 is genomen terwijl deze in 2025 had moeten worden verantwoord. De impact op tussentijdse winstname in de betreffende grondexploitatie is ca. € 0,15 miljoen is niet gecorrigeerd en hebben wij gezien bedrag (kleiner dan rapporteringstolerantie) niet opgenomen in onze [foutenevaluatie](#) 2025.

Accountantsverslag 2025 – 2606F02633/DD/17

Overige onderwerpen

Zorg in Natura – Wet maatschappelijke ondersteuning

Hoewel per 01-06-2025 sprake is van een nieuw administratief pakket voor de Wmo, is het onderliggende proces niet gewijzigd in 2025. Net als voorgaande jaren is de gemeente niet afhankelijk van de productieverantwoordingen van zorgaanbieders, maar heeft zij een combinatie aan interne controlewerkzaamheden uitgevoerd om voldoende zekerheid te verkrijgen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoorde lasten.

De verantwoorde bestedingen op basis van declaraties door zorgaanbieders en hieraan gerelateerde transitorische posten als gevolg van nagekomen declaraties in boekjaar T+1 zijn net als voorgaande jaren gedegen onderbouwd, mede als gevolg van voorbereidende werkzaamheden door uw medewerkers. Ook uit de backtesting werkzaamheden zijn geen signalen gekomen dat de wijze waarop de gemeente de hoogte bepaalt van de nog te betalen bedragen gerelateerd aan de Wmo niet passend is.

Zorg in Natura – Jeugdzorg

Voor jeugdzorg is het proces ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, waarbij dit jaar door uw medewerkers nadrukkelijk aandacht is besteed aan het tijdig beschikbaar zijn van het klanttevredenheidsonderzoek en het tijdig uitvoeren van voldoende interne rechtmatigheidscontroles om de financiële onzekerheden met betrekking tot jeugdhulp te minimaliseren. Hiermee zijn er dit jaar diverse interne beheersingsmaatregelen uitgevoerd op grond waarvan het college zekerheid verkrijgt of de zorg waarvoor betaald is, ook daadwerkelijk geleverd is, zonder afhankelijk te zijn van controleverklaringen bij productieverantwoordingen van zorgaanbieders.

In het jaar 2024 hebben wij geconstateerd dat het aantal ongecorrigeerde fouten in de transitorische posten voor jeugdzorg aanzienlijk is toegenomen in vergelijking met voorgaande jaren. Deze stijging was voornamelijk te wijten aan het gebruik van onjuiste, inconsistente of verouderde data wat als input voor de bepaling van de transitorische post heeft gediend.

In 2025 hebben wij opgemerkt dat door de wijziging van de werkwijze van het bepalen van de transitorische posten er geen afwijkingen zijn geconstateerd. Voor een deel van de fouten die zijn geconstateerd in 2024 en daarmee ook zijn opgenomen in de foutenevaluatie van voorgaand jaar lopen door in het huidige boekjaar en zullen nogmaals worden opgenomen. Dit gaat om een totaal bedrag van € 1,150 Miljoen.

Samenloop

Wij hebben aanvullende gegevensgerichte controles uitgevoerd naar het risico dat bij jeugdzorgcliënten met meer dan €100.000 aan declaraties dezelfde dan wel overlappende zorgsoort in een vergelijkbare periode wordt betaald. Hiervoor is per cliënt onderzocht hoeveel beschikkingen zijn afgegeven en zijn de inhoud en looptijd van die beschikkingen naast elkaar gelegd om eventuele overlap of duplicatie in type zorg en periode vast te stellen. De beschikkingen zijn vervolgens gekoppeld aan de gedeclareerde en betaalde bedragen om te bepalen of sprake is geweest van dubbele betalingen.

Wij constateren hier één beperkte afwijking (ca. € 25 duizend euro) van de verordening, wij hebben geconstateerd dat er bij voor 1 cliënt zowel lokaal als regionaal beschikkingen zijn afgegeven en gedeclareerd. Dit ziet toe op een client met lokaal ingekochte zorg en maatwerk regionaal verblijf. Wij begrijpen dat er in geval van maatwerk sprake kan zijn van regionaal en lokaal ingekochte zorg dit is echter niet expliciet opgenomen in de verordening.

Persoonsgebonden budgetten

De PGB-bestedingen zijn (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft – net als in voorgaande jaren – bij de PGB-verantwoordingen voor Jeugd en Wmo over 2025 een controleverklaring met beperking verstrekt. De PGB-bestedingen over 2025 bedragen circa € 1,2 miljoen (2024: € 1,0 miljoen).

Uw organisatie heeft interne beheersmaatregelen getroffen en interne controles ook over 2025 gehandhaafd c.q. uitgevoerd. Hiermee is voldoende zekerheid verkregen over de prestatielevering en rechtmatigheid van de PGB-bestedingen. In dit kader is onder andere nader onderzoek uitgevoerd bij een representatief aantal gebruikers van deze PGB-gelden.

Met de getroffen beheersmaatregelen en uitgevoerde interne controles is voor de PGB-bestedingen over 2025 voldoende zekerheid verkregen wat betreft zowel de getrouwheid als rechtmatigheid van deze bestedingen.

Overige onderwerpen

Positie hiërarchie

Met ingang vanaf boekjaar 2025 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de autorisatiematrix voor boekingen met documentcode IK-COR en IK-COR-XL. Dit is gedaan om de werkdruk bij de budgethouders te verminderen.

Voordat deze wijziging werd ingevoerd dienden alle boekingen te worden geaccordeerd door de betreffende budgethouders. Na deze wijziging geldt er een drempelbedrag ad €100.000, waarbij alle boekingen tot € 100.000 direct in het systeem worden geboekt zonder autorisatie. Voor de boekingen boven de € 100.000 verandert er niets.

In het financieel systeem GUUS is het drempelbedrag zo ingericht dat wanneer het debetbedrag van de boeking € 100.000 of hoger bedraagt, de boeking automatisch wordt doorverwezen naar de betreffende budgethouder. Echter hebben wij tijdens onze analyse op de positiehiërarchie vastgesteld dat het mogelijk is om deze control te ontwijken. Als voorbeeld: als er een boeking van 150.000 debet wordt geboekt en tegen wordt geboekt voor een bedrag van €-150.000 debet (dus niet credit), herkent het financieel systeem GUUS dit als totale waarde van 0. Op deze manier wordt de boeking direct geboekt en niet doorverwezen naar de betreffende budgethouder ter autoriseren. Het risico dat hiermee samenhangt is de kans op niet geautoriseerde, onjuiste of frauduleuze boekingen.

Om dit risico te mitigeren adviseren wij u, de analyse bij de positiehiërarchie uit te breiden en in de werkzaamheden ook te controleren of er sprake is van boekingen boven het drempelbedrag die geen autorisatie hebben door de budgethouder. Tevens adviseren wij u deze leemte in het financieel systeem te onderzoeken en waar mogelijk dit proces bij te stellen. Wij hebben de gevraagde analyse eveneens gecontroleerd en daarbij geen afwijkingen geconstateerd.

Verkoop vaste activa/vastgoed

Wij hebben eveneens extra werkzaamheden uitgevoerd inzake vastgoed verkopen, dit hebben wij geselecteerd vanuit de desinvesteringen in de activa staat en getoetst of daar een verkoop heeft plaatsgevonden groter dan €200.000 en of dit de marktconforme prijs is.

Hierbij hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd.

Cyber security

De NIS2-richtlijn (Network and Information Security 2) is een EU-wetgeving die tot doel heeft de cybersecurity binnen de Europese Unie te versterken. Organisaties die onder de NIS2-richtlijn vallen, worden geclassificeerd als essentiële entiteiten of belangrijke entiteiten. Ongeacht de classificatie moeten zij aan een aantal minimale cyberbeveiligingseisen voldoen. Als onderdeel van onze cybersecuritywerkzaamheden hebben wij gesproken met uw Ciso en IT auditor (eindverantwoordelijke voor cybersecurity) en hebben wij begrepen dat Lelystad al verschillende maatregelen heeft genomen. Zo beschikt de gemeente over een strategisch informatiebeveiligingsbeleid, zijn taken- en verantwoordelijkheden rondom informatiebeveiliging belegd, wordt er veel aandacht besteed aan trainingen (bijvoorbeeld verplichte BIO training en E-learning voor het personeel). Lelystad geeft ook aan dat er nog veel stappen gezet moeten worden om formeel te voldoen aan de eisen van NIS2. De recent gestarte CIO heeft de taak om op basis van een uitgevoerde GAP analyse de noodzakelijke maatregelen te nemen. Over de wijze waarop de voortgang hiervan bewaakt zal worden waren ten tijde van ons gesprek nog geen formele afspraken gemaakt. Uit de door Lelystad opgeleverde documenten is niet af te leiden wat de status is van de noodzakelijke voorbereidingen om te voldoen aan NIS2.

Wij hebben wel begrepen dat de voorbereidingen voor NIS2 volgens de interne planning op schema liggen. We vestigen de aandacht op het feit dat de wettelijke eisen uit de Cbw van kracht zullen zijn direct vanaf het moment dat de Cbw bekrachtigd zal worden. Het is dus zaak dat Lelystad de realisatie van de gedefinieerde deelprojecten zorgvuldig bewaakt.

We willen benadrukken dat het cruciaal is dat voldoende inspanning wordt geleverd om te voldoen aan de eisen van NIS2, waaronder:

- Een grondige risicoanalyse uitvoeren om de cyberrisico's in kaart te brengen.
- Het implementeren van passende technische, operationele en organisatorische maatregelen.
- Het inrichten van procedures voor incidentafhandeling en de (toekomstige) meldplicht.
- In kaart brengen van de ketenverantwoordelijkheid, inclusief risico's bij Third Party (IT) Service Providers.
- Van het College en Concernmanagement wordt hierbij een actieve rol verwacht waarbij op basis van voldoende actuele kennis prioriteiten zijn gesteld en de juiste beslissingen worden genomen.

Nagekomen boekingen

In het kader van de jaarrekening van de gemeente Lelystad hebben wij de afgelopen jaren geconstateerd dat er na het eerste concept van de jaarrekening nog een omvangrijk aantal boekingsregels ter correctie volgt. Deze boekingen worden uitgevoerd na de opstelling van de jaarrekening en zijn essentieel voor het waarborgen van de volledigheid en juistheid van de financiële verslaggeving.

Het proces van het verwerken van deze nagekomen boekingen is arbeidsintensief en vereist een zorgvuldige en grondige controle. Onze integrale controle richt zich op het valideren van deze boekingen om te zorgen dat zij correct zijn vastgelegd en voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Wij zien dat de gemeente hierin stappen gemaakt heeft en de nagekomen boekingen, zo veel als mogelijk, voorafgaand aan de controle heeft uitgevoerd.

Fraude, integriteit, en naleving wet- en regelgeving

De beoordeling door het college van burgemeester en wethouders van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Bij onze controle vragen wij u jaarlijks inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten door fraude of het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van de inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, en de communicatie daarover met het personeel en met de gemeenteraad. Tijdens deze gesprekken heeft uw organisatie aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken.

In onze managementletter hebben wij uitgebreid gerapporteerd over fraude en integriteit, en de stappen die uw gemeente hierin heeft gezet.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college, inclusief het invoeren en onderhouden van interne beheersingsmaatregelen voor de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, doordat sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen of verkeerd voorstellen van zaken, of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt.

Wij hebben de accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Bij de controle van de jaarrekening 2025 hebben wij de volgende frauderisico's onderkend die in onze controleverklaring ook nader worden geduid:

- 1) Veronderstelde risico op de doorbreking van de interne beheersingsmaatregelen door het management. Dit is een risico wat zich bij alle organisaties kan voordoen en is om deze reden vanuit onze beroepsregels standaard aangemerkt als een verondersteld frauderisico. Dit frauderisico uit zich veelal in handmatige journaalposten of memoriaalboekingen. Voor een toelichting op de door ons uitgevoerde werkzaamheden hieromtrent refereren we naar het volgende hoofdstuk.
- 2) Inkopen en aanbestedingen zijn, inherent gevoelig voor risico's op fraude en corruptie. Voor inkopen waarbij indicaties bestaan dat deze hebben plaatsgevonden in strijd met de van toepassing zijnde interne procedures en (Europese aanbestedings)richtlijnen, onderkennen wij het risico dat sprake is van zelfverrijking, onrechtmatige bevoordeling van derden, het overbetalen voor goederen of diensten, of betaling voor niet-geleverde prestaties.

Fraude en integriteit

Jaarlijks verkrijgen wij inzicht in de integriteitsmeldingen, die wij vervolgens doorspreken met uw coördinator integriteit. Wij hebben op basis van onze controle en de besprekingen geen fraudegevallen geconstateerd.

Onze conclusie is voorts dat uw gemeente op een adequate wijze opvolging geeft aan geïdentificeerde integriteitskwesties, en hierover tijdig met ons in contact treedt.

Interne beheersing

Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing vanuit de controle van het boekjaar 2025

Boardletter 2025, toegespitst op de interne (financiële) beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2025 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle was primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover van belang voor onze controle op de getrouwheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Voor de bevindingen van de interim-controle verwijzen wij naar onze boardletter 2025 d.d. 1 december 2025 met kenmerk: 2512440DBF/YW.

In de boardletter hebben wij een aantal aandachtspunten voor het opstellen en controleproces van de jaarrekening 2025 benoemd. Als onderdeel van onze werkzaamheden voor de jaarrekening zijn wij nagegaan of deze aandachtspunten voldoende zijn opgevolgd. Voor zover de opvolging en/of onze controle ervan hiertoe aanleiding geven, hebben wij onze bevindingen in dit accountantsverslag bij het betreffende onderwerp verwerkt.

Algeheel beeld interne beheersing

Wij concluderen, in de boardletter, ten aanzien van uw interne beheersing dat de basis 'overall-gezien' op orde is. De bedrijfsprocessen die de financiële verslaggeving raken bevatten belangrijke waarborgen en functiescheiding en voldoen daarmee aan de eisen die wij hier vanuit onze accountantscontrole aan stellen. Daarnaast zijn wij blij te constateren dat er verdere stappen worden gezet in het verder ontwikkelen van de interne beheersing.

Wij adviseren u de interne beheersingsmaatregelen in het primaire proces te versterken, zodat de nadruk meer op preventieve interne beheersing komt te liggen en er minder herstel- of aanvullende werkzaamheden noodzakelijk zijn.

Frauderisicomanagement

Fraude blijft een actueel en relevant thema in onze controleaanpak. Wij informeren u daarom jaarlijks over uw aandacht voor fraude, onze zienswijze en evaluatie daarbij.

Het is een cruciaal onderwerp voor gemeenten vanwege de impact op de financiële integriteit van gemeenten en het vertrouwen van burgers. Gemeenten moeten voldoen aan strikte wet- en regelgeving, en fraude kan resulteren in juridische gevolgen. Daarnaast is het belangrijk voor de efficiëntie van publieke diensten en het correcte beheer van publieke middelen.

U bent als college tezamen met de gemeenteraad primair verantwoordelijk voor het beoordelen van het risico van materiële fout in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving. Daarom vragen wij u jaarlijks inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten door fraude, inclusief de aard, omvang en frequentie van de inschattingen, het proces wat u hanteert en de communicatie daarover met het personeel en de commissie van de Rekening.

Het transparant rapporteren over fraude en M&O wordt steeds belangrijker. Ook de commissie BBV heeft zich daar over uitgelaten en adviseert de thema's fraude en misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) onderdeel te laten zijn van de verplichte paragraaf bedrijfsvoering.

De basis voor control op het onderwerp fraude is een gedegen en actuele frauderisicoanalyse. De frauderisicoanalyse is in 2025 herzien. Wel constateren wij dat cyber security nog niet terugkomt in de frauderisicoanalyse. Wij hebben daar de aandacht voor gevraagd.

Memoriaalboekingen

Wij hebben management override of controls geïdentificeerd als fraude risico. Dit is een voorgeschreven frauderisico vanuit de wet- en regelgeving. Dit betreft het mogelijk doorbreken van de interne beheersing door het management (management override of controls). Van belang is de toereikende autorisatie van en controle op de memoriaalboekingen. Hiervoor voert u jaarlijks een evaluatie op de positiehiërarchie uit.

Memoriaalboekingen zijn (correctie)boekingen die niet via de reguliere boekingsgang plaatsvinden. Deze boekingen zijn hierdoor in opzet meer risicovol en daarom besteden wij bij onze controle extra aandacht aan deze boekingen. Met inachtneming van het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management, hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de interne-beheersingsmaatregelen en de processen aangaande het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Ook hebben wij de processen rondom de totstandkoming van financiële verslaggeving en het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering beoordeeld. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiliging in de IT-systemen en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken. Wij hebben de belangrijkste schattingsposten beoordeeld en verder hebben we aandacht besteed aan het identificeren van ongebruikelijke transacties. Ook hebben wij een analyse uitgevoerd op de handmatige journaalposten. Wij hebben als onderdeel hiervan de geschiktheid van journaalboekingen in het grootboek en andere aanpassingen bij het opstellen van de jaarrekening getoetst. Om de controle zo efficiënt en effectief mogelijk uit te voeren, en toe te spitsen op het specifieke risico en karakter van memoriaalboekingen, hebben wij gebruikgemaakt van een data-analyse tool. Hieruit zijn geen onjuistheden, onrechtmatigheden of anderszins foutieve boekingen gebleken.

Bijlagen

A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de niet-gecorrigeerde controleverschillen groter dan de rapporteringstolerantie van € 425.000, zoals opgenomen in het auditplan.

Aard van de fouten	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	€ 0
- Sociaal Domein - ZIN -Jeugd - NTB per 31-12-2024 onjuist bepaald. Hierdoor is de NTB in 2024 te hoog en de kosten in 2025 te laag. - Per saldo resultaatimpact t.b.v. foutenevaluatie: -/- € 1.154.000	€ 1.154.000
Winstname Warande te hoog verantwoord in 2024 Per saldo resultaatimpact t.b.v. foutenevaluatie: -/- € 406.000	€ 406.000
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode:	
Grondverkoop abusievelijk verantwoord in 2026, deze bate had opgenomen moeten zijn in 2025	€ 1.000.000
Totaal getrouwheidsfouten	€ 2.560.000

- Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

A2 - Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de onzekerheden groter dan de rapporteringstolerantie van € 425.000, zoals opgenomen in het auditplan.

Aard van de onzekerheden	Getrouwheid
Totaal onzekerheden in de controle getrouwheid	€ 0

- Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere onzekerheden.

A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren, om de gemeenteraad in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van die onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de gemeenteraad deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron van de toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overwegingen
n/a	n/a	n/a

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening 2025 en onze conclusies ten aanzien van de rechtmatigheid van de SiSa-bijlage 2025.

- Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): goedkeurend
- Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: goedkeurend

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
A17	Regeling specifieke uitkering voorkomen georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D21	Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra 2020 – 2022	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G10	Wet inburgering_ gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Subtotaal			€ 0	

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 2_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Subtotaal			€ 0	

Accountantsverslag 2025 – 2606F02633/DD/28

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H39	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2024	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J100	Regeling kansrijke wijk	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J106	Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J109	Meerjarig regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J17	Realisatiestimulans	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J47	Volkshuisvesting	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J55	Aanpak energiearmoede	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Subtotaal			€ 0	

Accountantsverslag 2025 – 2606F02633/DD/29

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
J96B	Regiodeals 4e tranche	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Totaal			€ 0	

C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebod.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Lelystad in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen.

Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.

- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde ‘onafhankelijkheidsevaluatie’), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een gemeenteraad, raadscommissie of auditcommissie, overwegen wij ook een van deze instanties te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen wordt periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdsheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen.

Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om het komend boekjaar teamleden bij de gemeente Lelystad te rouleren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeente Lelystad

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeente of een bij de gemeente betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een (geschatte) waarde van meer dan € 100 ontvangen of verstrekt, en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL" of "Deloitte Global"), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de "Deloitte-organisatie"). DTTL en haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichten of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteiten zijn aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belastingadvies- en juridische diensten, en diensten op het gebied van consulting, financial advisory, en risk advisory aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken en klanten in staat stellen te transformeren en bloeien. Voortbouwend op haar meer dan 180-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 470.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen.

Er worden geen verklaringen, garanties of toezeggingen (uitdrukkelijk of impliciet) gegeven over de juistheid of volledigheid van de informatie in deze communicatie; EMEA, de EMEA-aandeelhouders, hun gelieerde ondernemingen, medewerkers en vertegenwoordigers zijn niet aansprakelijk voor enig direct of indirect verlies of schade voortvloeiend uit het vertrouwen op deze communicatie. EMEA, de EMEA-aandeelhouders en affiliates zijn juridische, zelfstandige en onafhankelijke entiteiten.